

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۴/۱۳

جورج فوستر
ترجمه: رحمت آریا

د جورج فوستر یون لیک: له بنگاله تر لندن سفر

دوهم ټوک

(۴۷)

روسي بولندوی ددې گواښ د عواقبو له ویرې خپلې رسالې ته اړین دساتیر ورکړل او د کار له بشپړېدو وروسته زندانیان خوشې سول. له څو مودې وروسته د کسپین د سمندري رسالې دغه افسر له کاره وشړل سو او له دربار څخه تبعید سو. روسی ملکې ددغه افسر له سرغړونې او د هغه په پوځي چلند باندې سخته گوت نیونه وکړه او څرگنده یې کړه چې دا افسر یې په دوه وو دلیلونو شدیداً مجازات نه کړیو دا چې دی ځوان وو او بل دا چې کورنۍ یې په اړوند تشویش درلود. آقا محمد په دې وروستيو کې د روسیې له دولت څخه یو پیام تر لاسه کړی چې د راپورونو له مخې نورموری ځکه په شدید غچ گواښل سوی چې د روسانو بیرغ ته یې سپکاوی کړی دی مگر دا چې خپله دا کړنه ډېر ژر جبران کړي. داسې ښکاري چې آقا محمد د روسانو دغسې غوښتنې ته کوم درناوی نه دی کړی. که د عوامو خلکو گنگوسي دقیقې وي ښايي په ډېر نیردې وخت کې به په گیلان باندې برید وسي، داسې احتمال چې ددې ولایت له استوگنو وگړو سره د هر ډول تعامل په ممنوعیت پیاوړی کېږي.

په ۲۷ نېټې له «Sari سري» څخه وڅوځېدو او د پینځو فرسنگو په اوږدو د یوې دښتې او ځنگل له منځه تیر سوو او د اصلي لارې ترڅنگ د یوې ځنگل په ژۍ کې مو دمه وکړه. زموږ د سفر په نیمايي لاره کې مخې ته مو یو نهر راغی چې تیریدل ورڅخه آسانه ول، دغه نهر کین لور یا شمال لويديځ لور ته بهېده او په پای کې د مازندران له سیند سره یو ځای کېده. بار ورونکي په حق العبور کې ودرېدل؛ هغوی ته لارښوونه وسوه چې د ډبرو او کانو یو شمیر بارونه له ځان سره یوسي او دا کاني دې د اصلي لارې په اوږدو کې د «Sari سري» او بلفروش تر منځ لارې کې په هغو ځایونو کې واچوي چې خټې او لوخړې لري. ویل کېږي چې دغه لار لومړی شاه عباس جوړه کړې وه؛ داسې ښکاري چې نوموړي دا لاره د یوه ځنگل له منځه تیره کړې وه.

زموږ د پرون شپې د دمې نیولو د سویل په درې مايلی کې د ال اباد Alhabad په نوم یو کوچنی کلی دی او موږ له همدې کلي تیر سوو، دا کلی ورځنی بازار لري چې وچه ډوډۍ، خیدک او د مسافرانو د ستړیا د لیرې کولو لپاره اړین خوراک – څښاک توکي په ښه توگه پلوري او ظاهراً د مسافرانو لپاره جوړ سوی دی.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

د جنورۍ د میاشتې په ۲۹ نېټې زموږ ډله درې نیم فرسنگه لیرې بلفروش Balfrosh ته ورسېدله. دغه ورځ زموږ لاره د سفر د لارې تر ټولو بده لاره وه او تر دې دمه مو چې دومره اوږد مزل کړی هیڅکله په دومره خرابې لارې نه وو راغلي؛ له بل لوري ژمی وو چې ډیره هڅه مو باید کړی وای. سره له دې چې د لارې په اوږدو کې هر چیرې غوچ غوچوري ول بل لور ته د اضافي لنډه بل د ساتلو لپاره خاورین جرونه یا ترناونه جوړل سوي ول او همدې کار موږ له چلنجونو او خطرونو سره مخامخ کولو. بار وړونکي په ځانگړو ځایونو کې مجبور ول چې خپلې راورل سوي ډبرې د لارې په اوږدو کې کښینول سويو دولتي کسانو ته وسپاري او زما په گډون که چا له دې کار څخه سرغړونه کوله دولتي کسانو درول او نه یې پرېښودل چې لارې سي. که د یوه زائر او دوست په توگه د گیلان سید مرسته له ما سره نه وای نو ښايي تر ډېرې مودې پورې به یې کښینولی وای.

ډېر ژر څرگنده سوه چې موږ ته څومره پاملرنه سوي ده، هغوی د درنښت په پار زموږ لاسونه بښل کړل، زما د آس څښتن چې کومه مذهبي پلمه نه درلوده او د ډېرو اندازه یې هم لږ وه ونه سو کولی چې تیر سي. هغه او څو تنو نورو هڅه وکړه چې لارې سي او ډبرې راورې، ما او سید دواړو پرېکړه وکړه چې د شدیدې سړې هوا له څور څخه به بلفروش ته لار سو چې هلته هوا معتدله او نری باران لري.

زموږ په زړونو کې تاویدل چې د پلازمینې خوندرې ډوډۍ به وخورو، په همدې چرټونو کې وو چې د آس څښتن له موږ مخکې سو، دا زما دوهم ځل وو چې ورڅخه جلا سوي وم، هغه ډېر څښمېدلی وو او په دې یې تورن کړم چې دده اسپه مې تښتولی ده، دده قهر تر هغو دوام درلود تر څو چې ما ورته وویل چې په مجردې چې بلفروش ته ورسیرم نو تا ته به یو غاب پلو درکړم.

د ښار د سویل په دوه مايلۍ کې د سیند په منځ کې یو ټاپو په سترگو کېږي چې شاه عباس په کې ماڼۍ جوړه کړې ده. ددې ماڼۍ بام له یوه پله سره نښلول سوی دی؛ دا ماڼۍ په دې وروستیو کې د بلفروش د بولندوی له پلوه د سیمه ییزو موخو لپاره کارول کیږي. کله چې له توافق وروسته ما د آس د څښتن لگښت دوه چنده سره له جرمې ورکړ نور مې د آس څښتن خوشې کړ؛ دی لکه نورو ټولو کسانو غوندې خطا کار او یاغی سړی وخت. عدم صداقت دده اصلي مسلک دی. که څوک وغواړي چې په آرامه سفر وکړي او نوم یې په درنښت یاد سي نو باید په سخاوت او لوی لاس د آس له څښتن سره چلند وکړي؛ له دې چې انساني طبیعت اغلب وختونه گذشت او مدارا ته اړتیا لري نو ښه به دا وي چې د هغه له یو شمیر چلوټو څخه سترگې پټې کړم. د ملتونو په حکومتو کې یو پخوانی اصل دا دی چې له حده وتلي کنترول څخه باید ډډه وسي او دا کار د وگړو د هوساینې او د کورني اقتصاد امن او آرامۍ د مدیریت لپاره اړین دی.

په بلفروش کې پوه سوم چې درې روسي کښتییو د مسچید سر Muschid Sir د لارې په اوږدو کې لنگر اچولی دی او ډېر ژر به د باکو [1] پر لور وخوځېږي. زه باید په احتیاط پر مخ تللی وای، دا ماجرا چې ما پیل کړې وه تر دې دمه په ښه ډول پر مخ تللې وه او زه د ماجرا د پای په ټکي کې وم چې کیدای سواي مثبتې پایلې او یا خطرناک عواقب یې لرلي وای. تر دې دمه مې په بریالیتوب سره اسلامي هویت منلی وو او په اسلامي هویت گړځیدم او زما په نظر تر دې دمه ددې سفر لپاره په ځانگړې توگه له ترشیش Turshish څخه د کسپین تر سمندرگي پورې ډېر ضرور وو. زه په

¹ - د کسپین د سمندرگي په لويديځې غاړې کې یو بندر دی. - لیکوال

بشپړ ډول په اسلامي ټولني کې منل سوی وم او له فداکارو او ډيرو دقيقو اسلامي کسانو سره مې ډوډۍ په گډه خوړلې وه. ددوی يو شمير د سفر تر دې دمه راسره حضور لري، که دوی زما په اصلي هويت خبر سي نو له دې غدر او چلوټي څخه به ډير سخت خواږدي سي.

په لومړي سر کې ما ته د سيد د ذهن آرامول ول چې په هماغه کوټي کې راسره وو او پوهېدم چې زما په تگ به خبر سي. هغه ته مې وويل چې په پام کې لرم مسجد سر Mushchid Sir ته نيردې يوه زيارت [2] ته لار سم چې ډيري فارسيان ورځي. يو څو گټور شيان مې ورته پرېښودل او خدای په امانې مې ورسره وکړه او په زړه کې مې دا هيله وکړه چې دا سپين ريری دې د الهي له ټولو نعماتو څخه برخمن وگرځي.

وروستيو پېښو ته په کتنې چې په دومره چټکو بدلونونو رامنځته سوې وې ما د خپل سفر په لړ کې په زړه پورې اړيکې ټينگې کړلې او په همدې فکرونو کې مې خپل سفر ته د مسجد سر پر لور دوام ورکړ؛ دا د مازندران د سيند په ختيځې غاړې کې له بلفروش څخه تقريباً لس مايله او د کسپين له سمندرگي څخه دوه مايله ليرې يو گډوډ او خوړوور کوچنی کلی دی. کله چې د روسانو محلت ته ورسېدم هلته مې خپل کرايه کړی آس وسپاره او يوه سړي ته ورنېرېدې سوم چې خلکو راته د يوې روسي کښتۍ د کپيتان په توگه ښودلی وو. په خواشيني چې دې په هيڅ يو له هغو ژبو نه پوهېده چې زه پوهېدم. ددې وضعيت لپاره يو ژباړونکی راوغوښتل سو او کله چې پوه سوم چې ژباړونکی روس دی نو ما د خپل داستان ټولې برخې ورته په صداقت تشریح کړلې. په دې شرحې چې زه يو انگليس جتلمن يم چې له بنگال څخه د هند د شمال او فارس له لارو مې سفر کړی او اوس تکل لرم چې د روسيې له لارې انگلستان ته لاړ سم.

ژباړونکي له دې اړيکې څخه چې ظاهرأ ورباندې شکمن وو خپل تعجب څرگند کړ؛ ما چې د حقيقت پر بنسټ په خپل نفس اعتماد درلود ورته ويل سوي معلومات تکرار کړل او ورته مې وويل چې زه کولی سم هر ښه عمل که اړين سي د اعتبار د ترلاسه کولو لپاره تر سره کړم، زما دې خبرې لږ تر لږه د روسانو په نظر کې اعتبار رامنځته کړ. کپيتان موافقه وکړه چې ما به باکو ته بوځي ځکه دا کښتۍ هماغه خوا ته روانه ده؛ کپيتان وويل چې هلته په باکو کې يوه بادبان داره لويه کښتۍ ولاړه ده او په بندر کې به د نورو پړاونو لپاره ما ته لازمي لارښوونې وسي. وروسته له دې چې هر څه سم اوچمتو سول ما ته وويل سول چې د کب له غوښې جوړه ښوروا چې په يوه لرگين لوبني کې اچول سوي وه وخورم. ما او کپيتان او پينځه يا شپږو تنو مانوگانو / کښتۍ وانانو يوه په زړه پورې ډوډۍ وخوړله. دا ماته په دې دليل يوه خونوره ډوډۍ وه چې ډير وختونه مې داسې ډوډۍ نه وه خوړلې او بله يې لا دا چې په څه ډول دا ډوډۍ راسره شريکه سوه.

په مسجد سر کې د روسانو کورونه په ضعيف ډول جوړ سوي دي او ډېر پاک نه دي. ديوالونه يې د يو نيم متر په شاو خوا کې لوړوالی لري او د ونو د څانگو تر منځ چې د دستکونو په وسيلې له يو بل څخه لږ واټن لري د ځمکې پر مخ څنگ پر څنگ جوړ سوي دي؛ بام يې له کاه گل څخه جوړ سوی دی. په کوټي کې دننه اېښودل سوي څوکي يې ساده او شډل جوړښت لري؛ د کوټي د غولي پر مخ تختي اېښودل سوي او په منځ کې يې يو لوړ تخت د ډوډۍ خوړلو لپاره اېښودل سوی دی او شا و خوا يې څو دانې چهارپايه يا سطلونه د کښېناستلو لپاره سرچپه اېښودل سوي دي. ما هر ډول

² - دا د فارسيانو د دولسو امامانو له منځه د يوه امام موسی کاظم د دفن کيدلو ځای دی - ليکوال

سختې شپې ورځې تجربه کړې وي، خرابه سوي ورېښينه ډوډۍ مي خوړلې وه، د واورو پرمخ بيده سوي وم دغو ټولو زه په يوه متجرب سرتيري بدل کړی وم. له دې کبله ما ته د روسانو دا جونگره چې د ساده وسايلو يوه ټولگه يې درلودله ما ته د يوه مجل هوتل په ډول ښکاريدله. لرگيني کاجوغي او لرگين بشقابونه راته د لوړې سطحې تجملات ښکارېدل. دلته زما د اوسېدو په لومړيو ورځو کې ځان هم له ذهني او هم له جسمي اړخه تاند او تازه احساس کړ. ما عادت درلود چې له لمر خاتو مخکې له خوبه راپاڅم خو لاسونه او پښې مي معمولاً د سرو د شدت له کبله بي حسه کېدلې. د خپلو وسايلو له ټولولو وروسته مجبور وم چې له بار وړونکي سره مرسته وکړم. ورځ مو په دې پای ته رسېدله چې د هوساينې له ابتدايي امکاناتو او فکري رضايت پرته بل مو څه نه درلودل. خو ښه خبره دا وه چې دا ټولې ستونزې پای ته رسېدلې وې او د ښې او سالمې ډوډۍ شتون وو چې په خپلو ټاکلو وختونو راته رسېدله او خوب مي نظم ونيوه. نوره هغه انديښنه نه وه چې سخت کارونه وکړم او يا چا ته د مداوم تظاهر په لټه کې اوسم، زه له دغو قيوداتو نور آزاد وم او ځان مي نيکمرغه احساس کاوه. له دې چې نيکمرغي اغلب وختونه د خيال له وزرونو سرچينه اخلي نو اوس مي ځان ته اجازه ورکوله چې ځان په آزاد ډول ومومم، ښايي دا زما د ژوندون تر ټولو خوندوره برخه وه.

نور بيا

د کسپين سمندرگي زموږ مخي ته يوه پرمينه منظره...

قدرمنو لوستونکو! د بناعلي رحمت آريا د آر شيف: لينک

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: د ليکنيزې ښې پاروالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ